

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Comunicación escrita		Código	613836053
Titulación	Mestrado Universitario en Lingüística Aplicada (2013)			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Martín Molares, Mónica	Correo electrónico	monica.martin.molares@udc.es	
Profesorado	Martín Molares, Mónica	Correo electrónico	monica.martin.molares@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Coñecemento das principais técnicas e estratexias da comunicación escrita, e dominio na confección de diversos tipos de texto escrito en diferentes ámbitos profesionais relacionados coa comunicación.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A7	Capacidade para aplicar os coñecementos lingüísticos adquiridos aos problemas do mundo profesional (docencia, asesoramento e mediación lingüística, tradución, lexicografía, planificación lingüística...).
A8	Obtención dun nivel de formación teórica que permita comprender e vulgar criticamente a bibliografía lingüística especializada.
A10	Capacidade no manexo das diferentes tecnoloxías lingüísticas que conforman a actual sociedade do coñecemento: dicionarios electrónicos, correctores e tradutores automáticos, e sistemas de aprendizaxe de lingua asistida por ordenador.
B1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en ámbitos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B3	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B4	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións ?e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan? a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B5	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en boa medida autodirixido ou autónomo.
B6	Capacitación dos estudantes para que adquiren coñecementos lingüísticos especializados e habilidades para analizar criticamente as propostas máis relevantes no ámbito dos estudos lingüísticos.
B7	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permitan aos estudantes acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B8	Capacidade dos estudantes no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos, así como indicar a súa utilidade na práctica profesional e investigadora.
B9	Capacidade dos estudantes para abrir vías de investigación novidosas no ámbito dos estudos lingüísticos, dotándoas de aplicación práctica para a súa transferencia a distintos ámbitos profesionais
B10	Capacidade dos estudantes para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o máster.
C1	Expresión correcta, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilización das ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolvemento para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Comprensión da importancia da cultura emprendedora e coñecemento dos medios ao alcance das persoas emprendedoras.

C6	Valoración crítica do coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asunción, como profesional e como cidadán/a, da importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valoración da importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e manexar as principais técnicas e estratexias da comunicación escrita.		AI7	BI2 CM1
			BI3 CM3
			BI4 CM5
			BI5 CM6
			BI6 CM7
			BI7 CM8
			BI9
			BI10
Ter capacidade para confeccionar distintos tipos de texto escrito en diferentes ámbitos profesionais relacionados coa comunicación.		AI7	BI2 CM1
		AI10	BI4 CM3
			BI5 CM4
			BI8 CM5
			CM6
			CM7
Saber analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación escrita.			CM8
		AI7	BI1 CM1
		AI8	BI2 CM3
			BI3 CM4
			BI5 CM5
			BI7 CM6
			BI9 CM7
			BI10 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A comunicación escrita: concepto e problemas.	1.1. Definicións. Problemas: o oral e o escrito; gradación oralidade-escrituridade. 1.2. Historia e funcións da escrita.
2. Os tipos textuais e as prácticas profesionais contemporáneas.	2.1. Xénero discursivo. 2.2. Xéneros discursivos e tipoloxías textuais 2.3. Discursos profesionais de diferentes ámbitos
3. Escritura e novas tecnoloxías.	A comunicación en internet.
4. Técnicas de comunicación escrita: elaboración, corrección e edición de materiais escritos.	Elaboración (adecuación e eficacia), corrección e edición de materiais escritos.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A8 B1 B3	9	0	9
Obradoiro	B4 B8 C1 C3 C5 C7	7.5	23	30.5
Traballos tutelados	A7 A10 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C3 C6 C7 C8	0.5	20	20.5
Lecturas	B6 B7 B9 B10 C4 C6 C8	1	13	14
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición da profesora complementada co uso de medios audiovisuais coa finalidade de sintetizar informacións básicas da materia, para o posterior traballo de cada estudante.
Obradoiro	Conxunto de actividades eminentemente prácticas orientadas á aplicación de aprendizaxes que o alumno realizará ao longo do curso.
Traballos tutelados	O alumno elaborará un traballo escrito individual tutelado pola profesora.
Lecturas	Realización de lecturas necesarias para a formación do estudante respecto ao contido do curso.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Traballos tutelados	Ofreceranse titorías para tódalas as actividades, traballos ou probas que o requiran. Poderanse realizar persoalmente, mediante correo electrónico ou por teléfono.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Obradoiro	B4 B8 C1 C3 C5 C7	O 50% da cualificación desta materia analízase en dous conceptos: o 10% por asistencia e participación nas clases, por unha parte, e o 40% por as diferentes actividades, por outra. No taller realizaranse diversas actividades prácticas orientadas á aplicación de aprendizaxes que o alumno adquirirá ao longo do curso. Valorarase o manexo das técnicas e estratexias da comunicación escrita, a coherencia dos textos, a cohesión e a corrección idiomática, entre outros aspectos.	50

Traballos tutelados	A7 A10 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B10 C3 C6 C7 C8	Trátase dun traballo escrito individual relacionado coa materia. Será obrigatorio o seguimento por parte do profesor. Valoraranse os coñecementos, habilidades e competencias adquiridas, isto é: o correcto e completo manexo das fontes; a capacidade do alumno para levar á práctica os fundamentos teóricos aprendidos; a orixinalidade e a creatividade; a autonomía no traballo, e a capacidade para planificar e xestionar o traballo con autonomía e eficacia. Tamén, valoraranse a corrección idiomática, a estruturación da información (en definitiva, a coherencia do texto final) e a cohesión.	50

Observacións avaliación

1. Na segunda oportunidade a avaliación consistirá nun traballo tutelado (50 %) e outras actividades como as incluídas no apartado "Obradoiro" (50 %). Gardarase a nota das actividades comprendidas en "Obradoiro" no seu conxunto, ou do traballo tutelado que xa foron aprobados na primeira oportunidade.
  3. Na convocatoria adiantada de decembro a avaliación consistirá nuna actividade teórico-práctica proposta con antelación polo docente.
  4. Calquera falta de honradez académica (plaxio, é dicir, utilización de textos ou ideas doutros autores sin indicar a procedencia, copiar traballos, ou outras formas) penalizarase coa aplicación do establecido na normativa académica respecto diso. Compre sinalar que a Xunta de Facultade aprobou o uso da aplicación "Turnitin" por parte do profesorado. Esta ferramenta permite detectar textos ou porcións procedentes doutros textos e sinalar a súa procedencia. Pode recoñecer traballos previamente presentados nesta ou noutras universidades.
  5. Cualifícarase como «NP» (non presentado) a quen non entregue o traballo final tutelado en ningunha das dúas oportunidades.
  6. A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade. De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); no seu defecto, coa Titora ADI da Facultade de Filoloxía (no seguinte enderezo electrónico: pat.filoloxia@udc.gal).
- Alumnos con dispensa académica de exención de asistencia
- Deben informar ao docente da súa condición ao comezo do cuatrimestre.
- Os procedimentos e porcentaxes de avaliación serán os seguintes:
- Traballo tutelado (50 %): coas mesmas características que para o resto dos alumnos.
  - Outras actividades (50 %): proporanse especificamente para estes alumnos.
- As titorías concertaranse por correo electrónico e realizaranse en horas adecuadas tanto para o alumno como para a profesora.
- Estes alumnos deben estar especialmente pendentes da comunicación a través do Campus Virtual e do correo electrónico.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Cassany, Daniel (2007). Afilar el lapicero. Barcelona: Editorial Anagrama - Martínez de Sousa, José (2012). Manual de estilo de la lengua española (MELE 4). Gijón: Trea - Real Academia Española (2014). Diccionario de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe - Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española (2005). Diccionario panhispánico de dudas. Madrid: Santillana Ediciones Generales - Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española (2010). Nueva gramática de la lengua española. Manual. Madrid: Espasa Libros - Real Academia Española (2010). Ortografía de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe - Tascón, Mario (dir.) (2012). Escribir en internet. Guía para los nuevos medios y las redes sociales. Barcelona: Galaxia Gutenberg, Círculo de Lectores, Fundéu BBVA - Sánchez Lobato, Jesús (coord.) (2006). Saber escribir. Madrid: Instituto Cervantes, Aguilar - Sanz Álava, Inmaculada (2007). El Español Profesional y Académico en el aula universitaria. El discurso oral y escrito. Valencia: Tirant Lo Blanch - Casany, Daniel (2006). Taller de textos. Leer, escribir y comentar en el aula. Barcelona: Paidós - Montolío, Estrella (dir.) (2014). Manual de escritura académica y profesional (2 vols.). Barcelona: Ariel - Vela Delfa, C. (ed.) (2021). La comunicación por correo electrónico. Análisis discursivo de la correspondencia digital.. Madrid/Frankfurt: Iberoamericana/Vervuert - Cassany, Daniel (2012). En línea. Leer y escribir en la red. Barcelona: Anagrama - Alcaraz Varó, E. et al. (eds.) (2007). Las lenguas profesionales y académicas. Barcelona Ariel - Vázquez, Gabriela (Coord.) (2005). Español con fines académicos: de la comprensión a la producción de textos. Madrid: Edinumen En cada tema proporcionarse bibliografía específica.
Bibliografía complementaria	- Aleza Izquierdo, Milagros (coord.ª) (2011). Normas y usos correctos en el español actual. Valencia: Tirant Lo Blanch - Gómez Torrego, Leonardo (2011). Hablar y escribir correctamente. Gramática normativa del español actual. Madrid: Arco Libros - Gómez Torrego, Leonardo (2011). Las normas académicas: últimos cambios. Madrid: SM - Bizcarrondo Ibáñez, Gema y Urrutia Cárdenas, Hernán (2010). Escribir y editar. Guía práctica para la redacción y edición de textos. Bilbao: Publicaciones de la Universida de Deusto - Llamas Saíz, Carmen; Martínez Pasamar, Concepción y Tabernero Sala, Cristina (2012). La Comunicación Académicas y Profesional. Usos, Técnicas y Estilo. Pamplona: Thomson Reuters, Aranzadi - Martínez de Sousa, José (2008). Diccionario de usos y dudas del español actual (DUDEA). Gijón: Trea - Martínez de Sousa, José (2008). Ortografía y ortotipografía del español actual. Gijón: Trea - Montolío, Estrella (coord.ª) (2008). Manual práctico de escritura académica. Barcelona: Ariel - Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española (2009). Nueva gramática de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe - Rodríguez Gallardo, Ángel (dir.) (2011). La escritura cotidiana contemporánea: Análisis lingüístico y discursivo. Vigo: Servicio de Publicacións da Universidade de Vigo - Romero Gualda, M.ª Victoria (coord.ª) (2002). Lengua Española y Comunicación. Barcelona: Ariel - Seco Reymundo, Manuel; Andrés, Olimpia y Ramos, Gabino (2006). Diccionario del español actual. Madrid: Aguilar

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Comunicación multimodal /613836051

Comunicación oral /613836052

Terminoloxía e linguaxes específicas /613836054

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías